

Täysistunto

Perjantai 3.12.2021 klo 13.00—13.56

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto keskeytettiin klo 13.30. Täysistuntoa jatkettiin klo 13.55. Täysistunto päättyi klo 13.56.

Puhetta johti puhemies Anu Vehviläinen (13.00—13.30 ja 13.55—13.56).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 2.12.2021 antanut hallituksen esitykset HE 228, 229/2021 vp.

2.2. Sidonnaisuudet, VN

Eduskunnalle on saapunut Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle valtioneuvoston jäsen-
ten sidonnaisuuksista (Kari) VN 6/2021 vp.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 584, 617-623, 625,
626, 631/2021 vp.

2.4. Muut ilmoitukset

Pöytäkirjan liite Kutsu itsenäisyyspäivän juhlanjumalanpalvelukseen Liite 2.4A

Juhlamenojenohjaaja on toimittanut eduskuntaan itsenäisyyspäivän ekumeenista jumalan-
palvelusta koskevan kirjelmän, joka on jaettu edustajille.

Pandemiatilanteen johdosta jumalanpalvelus pidetään ilman läsnä olevaa seurakuntaa. Ti-
laisuuden aikana kirkossa ovat läsnä vain jumalanpalveluksen toimittajat. Jumalanpalve-
lus televisioidaan suorana lähetyksenä Yle TV1:ssä klo 11.55—13.00 ja radioidaan Yle
Radio 1:ssä klo 12.00—13.05.

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 144/2021 vp
Toimenpidealoite TPA 152/2020 vp, 9/2021 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 30/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 30/2021 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 2.12.2021 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset. [Hälinää] Pyydän tekemään ehdotukset — ja muutoinkin kyllä pyydän, että tämä yleisempi muu keskustelu hiljenisi juuri nyt.

1. lakiehdotus

15 a §

Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Teen 15 a §:ään vastalauseen 1 mukaisen muutosehdotuksen siten, että pykälää ei lisätä.

Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Teen esityksen vastalauseen numero 2 mukaisesti, eli turhan lattiahintamekanismin poistaminen.

Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Essayah'n esitystä.

Ville Vähämäki ehdotti Sami Savion kannattamana ja Sari Essayah ehdotti Antero Laukkanen kannattamana, että pykälä poistetaan.

Keskustelua ei syntynyt.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ville Vähämäen ehdotus ja Sari Essayah'n ehdotus ovat saman sisältöisiä, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ja Sari Essayah'n ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 101, ei 35, tyhjiä 1; poissa 62 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

17 a §

Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Teen esityksen, että pykälä saa sen muodon, mikä on vastalauseessa numero 2 eli ei pakollista rekisteröintiä turpeen pientuottajalle.

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Essayah'n esitystä.

Sari Essayah ehdotti Antero Laukkasen kannattamana, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Keskustelua ei syntynyt.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayah'n ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 100, ei 35, tyhjiä 1; poissa 63 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Voimaantulosäännös

Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Teen esityksen vastalauseen numero 2 mukaisesti.

Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Essayah'n esitystä.

Sari Essayah ehdotti Antero Laukkasen kannattamana, että voimaantulosäännös hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Keskustelua ei syntynyt.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayah'n ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 101, ei 34; poissa 64 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 144/2021 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hylkäsi hallituksen esitykseen HE 144/2021 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja eräiden työttömyysetuuden saamisen edellytysten uudistamista koskevaiksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 167/2021 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 17/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 17/2021 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 2.12.2021 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa on Rami Lehto Riikka Slunga-Poutsalon kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 2 sisältyvät lakiehdotukset.

Selonteko hyväksyttiin.

Valiokunnan ehdotus ”jaa”, Rami Lehdon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 32; poissa 61 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi valiokunnan ehdotuksen.

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

2 luvun 6 §

Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa sen muodon kuin on vastalauseessa 1.

Atte Kaleva kok: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Satosen esitystä.

Arto Satonen ehdotti Atte Kalevan kannattamana, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Keskustelua ei syntynyt.

Mietintö ”jaa”, Arto Satosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 79, ei 58; poissa 62 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 167/2021 vp sisältyvien 1.—6. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden rajat ylittävien hybridijärjestelyjen verotuksesta annetun lain ja tuloverolain 9 ja 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 204/2021 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 20/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 204/2021 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 175/2021 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 22/2021 vp

Toinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Zyskowicz.

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

Keskustelu

13.08 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä on siis kyse alkoholi- ja alkoholijuomaverosta, ja mielestäni nämä verot ovat hyviä esimerkkejä siitä, mihin suuntaan verotuksen painopistettä tulisi edelleen siirtää. Toisin sanoen erittäin hyvä periaate on se, että verotetaan vähemmän sitä, mitä halutaan enemmän, kuten työntekoa ja yrittäjyyttä, ja verotetaan enemmän sitä, mitä halutaan vähemmän, kuten vaikkapa nyt alkoholijuomia, tupakointia, sokerijuomia ja muita tällaisia haitallisia toimintoja, päästöistä nyt puhumattakaan.

Kokoomuksen vaihtoehtobudjetissa, jota tällä viikolla täällä käsiteltiin, toimitaan tämän linjan mukaisesti. Esitämme ansiotulojen verotuksen keventämistä 800 miljoonalla eurolla, ja siinä ei edes tätä kotitalousvähennyksen parannusta muistaakseni ole mukana. Samalla esitämme, että esimerkiksi tupakoinnin verotusta kiristetään hyvin tuntuvasti 300 miljoonalla eurolla. Kyllä pitää ihmetellä, että tämä linja ei tunnu hallitukselle kelpaavan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Guzenina.

13.09 **Maria Guzenina sd:** Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että edustaja Zyskowicz osittain puhuu kyllä hyvinkin painavaa asiaa. Siinä, millä tavalla me pyrimme vähentämään esimerkiksi alkoholin haittoja tässä yhteiskunnassa, hinnalla on kyllä väliä, ja tämä on ihan tutkimustietojen valossakin juurikin näin. Sen puolesta haittaverot ovat juuri niitä veroja — itsekin ajattelen näin — joita voidaan korottaa.

Sitten edustaja Zyskowicz vei tämän kokoomuksen vaihtoehtobudjettiin, ja täytyy sanoa, että kyllä täällä aikamoinen keskustelu salissa oli, kun tätä kokoomuksen vaihtoehtobudjettia käsiteltiin. Edelleen minä kummastelen todella paljon sitä, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevilta kokoomus haluaa leikata. Nyt tässä edustaja Zyskowicz totesi, että haittaveroja voidaan tuoda, mutta kun me tiedämme, että monet pienituloiset ahdingossaan turvautuvat alkoholiin, niin nyt se, mitä kokoomus on tekemässä, on itse asiassa ihmisten ajaminen pullon varteen sillä, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevilta ollaan viemässä se pienikin, mikä elämässä heitä kannattelee. [Jussi Halla-aho: Siis alkoholi?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Viitanen.

13.11 **Pia Viitanen sd:** Puhemies! Tässä nimenomaisessa esityksessähän me esitetään sitä, että tällaiselta 2,8–3,5 prosenttiselta alueelta kevennettäisiin verotusta. Se ehkä sitten osaltaan kannustaa valitsemaan miedompia tuotteita. Tämä tulee EU-direktiivistä ja on varsin pieni muutos, ja se tehdään vain tämän direktiivin toimeenpanemiseksi.

Siitä olemme täsmälleen samaa mieltä edustaja Zyskowiczin kanssa — olemme sen muuten todenneet tuolla radionkin puolella taannoin — että esimerkiksi sen kaltaista veroa kuin tupakkaveroa voi hyvinkin nostaa. Tästä löysimme yhteistä linjaa. Eli olen samaa mieltä siitä, että haittaveroja sinänsä voi nostaa, niin alkoholiveroa kuin tupakkapuolellakin. Ja näitähän eduskunta on melkein vuosittain ja kausittain kyllä tehnytkin tähän suuntaan, tietenkin aina tasapainoillen sen kanssa, että sitten nämä tietynlaiset tuontipiikit sieltä muilta rajantakaisilta alueilta eivät nousisi liikaa, mutta tämä on tuttu linja eduskunnalle jo

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

monen kauden ajalta. Sitä sinänsä kannatan, että alkoholiveroa voidaan kiristääkin, vaikka tässä esityksessä siitä ei ole kysymys.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

13.12 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowicz avasi keskustelun vähän laajempaan veropoliittiseen keskusteluun, ja siinä suhteessa, jos siihen voi reagoida lyhyesti, tietysti voi todeta, että kansantaloustieteen oppikirjoissa hyvin selkeästi meille kerrotaan, mitä useita merkityksiä verotuksella on. Verotuksellahan pyritään kokoamaan varoja julkiseen talouteen. Sillä pyritään luonnollisesti myöskin ohjaamaan ihmisten käyttäytymistä, ja tässä on tietysti kysymys myöskin näistä haittaveroista, joilla pyritään ohjaamaan käyttöä, esimerkiksi erilaisten haitallisten hyödykkeiden käyttöä pyritään rajoittamaan. Mutta onhan verotuksella myöskin kolmas keskeinen tehtävä, ja se on yhteiskunnallinen tasaaminen, tasoittaminen [Vasemmalta: Oikeudenmukaisuus!] — ja oikeudenmukaisuus, täsmälleen näin. Tässä suhteessa tämä kokoomuksen vaihtoehtobudjetti ei ole parasta mahdollista siitä lähtökohdasta, että se ei toteuta oikeudenmukaisuutta tässä yhteiskunnassa, vaan pahimmillaan kasvattaa tuloeroja ja kasvattaa vielä siihen suuntaan, että heikoimmilta viedään.

Olen edustaja Zyskowiczin kanssa samaa mieltä, että työn verotus meillä on raskasta Suomessa. Monissa hyvinvointiyhteiskunnissa, teollisuusmaissa, näin juuri on, ja on järkevää, että me pyrkisimme lieventämään työn verotusta, mutta silloin meidän täytyy samanaikaisesti katsoa veropohjan laajennuksia. Ja minä kysyisin edustaja Zyskowiczilta, joka on veroasiantuntija monissa asioissa, olisitteko te sitä mieltä, että finanssisektoria, joka on jätetty rauhaan kovin monilla tavoilla, mukaan lukien listaamattomien yritysten osinkoverotus ja niin edelleen, olisi tässä järkevää katsoa, finanssisektoria, jossa on voimavaraa paljon, muun muassa rahamarkkinoiden globaalijärjestelmien tasolla erilainen veroparatiisien kitkeminen ja niin edelleen. Olisiko tässä kokoomuksella halukkuutta tulla mukaan myöskin niihin talkoisiin, joissa me yhteiskunnassa sitä lohkoa, jossa luodaan paljon rahaa ja jossa on voimavaraa, saataisiin käyttöön yhteiseen hyvään?

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä kohtaa erityisesti totean, että pyritään keskittymään tähän asialistalla olevaan aiheeseen. — Seuraavaksi edustaja Zyskowicz.

13.14 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa rouva puhemies! Puhemiehen huomautus on täysin perusteltu, mutta silti katson olevan mahdollista vastata täällä käytettyihin pariin puheenvuoroon, jotka laajasti ottaen liittyvät tähän teemaan.

Kokoomuksen ehdottamia menosäästöjä ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan voi arvostella eri kannoilta. Mutta kannattaa muistaa, että samalla meidän vaihtoehtobudjettimme valtiovarainministeriön ja myös eduskunnan tietopalvelun puolueettomien viranomaisarvioiden mukaan toisi tähän maahan yli 100 000 uutta työllistä. Eli, edustaja Guzenina, meistä on vain parempi, että ihmisille annetaan työtä ja vasta toissijaisesti työttömyysturvaa.

Kun sanoin, että meidän säästöjä voi arvostella monelta kannalta, niin kyllä edustaja Guzeninan arvostelu lähti vähän niin kuin eri planeetalle. Jos ymmärsin, niin teidän näkemykseenne oli suunnilleen se, että kun kokoomus ehdottaa sosiaaliturvaan tiettyjä säästöjä,

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

niin se johtaa sitten alkoholinkulutuksen lisääntymiseen. Tuota ajattelua en pysty allekirjoittamaan.

Täällä puhuttiin myös verotuksen oikeudenmukaisuudesta. Meidän mielestämme on oikeudenmukaista verottaa haittoja, kuten tupakointia, viinanjuontia, sokerilimsoja, päästöjä, ja meistä on vähemmän oikeudenmukaista verottaa esimerkiksi työntekoa ja yrittäjyyttä. Oikeudenmukaisuudesta haluan edustaja Kiljuselle vielä sen sanoa, että verotuksen oikeudenmukaisuudesta puhuminen ei ole mikään vasemmiston yksinoikeus, toisin kuin usein julkisessa keskustelussa näyttäisi olevan. Kun esimerkiksi noin 3 000 euroa kuussa tienaa keskituloinen palkansaaja saa vaikkapa 100 euron palkankorotuksen tai tekee 100 eurolla kuussa ylitöitä, niin tästä lisäsatasesta lähes puolet menee veroihin. Onko se oikeudenmukaista? Kokoomuksen mielestä ei ole.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Junnila.

13.17 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa rouva puhemies! Täällä keskustelu on mielestäni myös siirtynyt aika erikoisille raiteille, mutta palataan tähän varsinaiseen esitykseen. Täällä on nyt perusteltu, että tähän on hyvä, koska oluen alennettu verotasoraja nostettaisiin 2,8 tilavuusprosentista 3,5 tilavuusprosenttiin etyylialkoholia, että sinällään tämä olisi merkittävä veronalennus. Mutta siitähän ei ole kysymys, sillä alkoholiveron suhteen kun mietitään sen tuottoa, tähän tarkoittaa kuitenkin 3,6 sentin korotusta senttilitralla etyylialkoholia, eli ei siis ole pelkästään siitä kysymys, että tässä vekslataan toisesta päästä tätä alemmaa kantaa.

Mutta siitä, mistä edustaja Zyskowicz tuossa aiemmin puhui, on syytä myös hieman jatkaa. Kyllä tässä on myös merkittävältä osin kysymys kulttuurista. Kun mietitään Etelä- ja Keski-Eurooppaa, niin viinikulttuuri on aivan arkipäivää siellä, ja sitten meillä Suomessa toimii monopoli, jonka asema ei missään nimessä ole siinä mielessä puolueeton, että omistajaohjaus, alan sääntely... Kun muissa valtionyhtiöissä omistajaohjaus on erotettu alan sääntelystä, tässä tapauksessa on hyvin poikkeuksellista, että molemmat ovat samassa sosiaali- ja terveysministeriössä. Tämä tietenkin vaikuttaa kaikkiin näihin arvioihin ja myös siihen, milloin esimerkiksi Suomi pääsisi kulttuurisesti siihen tilanteeseen, missä Etelä- ja Keski-Euroopassa ollaan, että viinejäkin saisi ruokakaupasta, muusta alkoholiverotuksen politiikasta puhumattakaan. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä kohtaa totean, että tästä sukeutui jonkin verran keskustelua, joten kerron jo tässä vaiheessa, että kello 13.25 tämän asian käsittelyn keskeytän, koska pitää päästä suuren valiokunnan alkamaan. Mutta otetaan vielä tähän puheenvuoroja. — Edustaja Autto.

13.19 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan alkoholiverotuksessa viisautta on se, että miedompia alkoholijuomia verotetaan kevyemmin, ja tämä toivottavasti osaltaan ohjaa sitten siihen, että niitä miedompia tuotteita suhteessa kulutetaan sitten enemmän verrattuna näihin väkeviin. Toisaalta sitten varmasti alkoholipolitiikkaa, alkoholin verotusta ja niin edelleen, tulisi ohjata siihen suuntaan, että anniskelutoiminta nimenomaan olisi huokeammin verotettua, jotta sitten tätä alkoholin nauttimista tapahtuisi enemmän ravintoloissa, jotka ovat valvottuja tiloja. Ravintoloissa anniskelu tapahtuu niin, että sillä on hyviä työllisyysvaikutuksia, todennäköisesti hyviä sosiaalisia vaikutuksia verrattuna tilan-

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

teeseen, että alkoholia haetaan suuria määriä vaikkapa ulkomailta, jolloin sitä sitten on kodeissa varastoituna määriä, jotka eivät ole hyvä asia, koska siellä se kynnys vielä yhden ottamiseen on kovin matala. Ravintolassahan on huomattavan vahva sekä tietysti ravintola-henkilökunnan että sitten sosiaalisen puolen kontrolli siihen, että myöskään niitä alkoholi-ongelmia ei siinä määrin syntyisi.

Arvoisa puhemies! Täytyy kyllä todeta tähän sinänsä hyvään hallituksen esitykseen, että hallituksen edustajana sinänsä taitavaksi tunnettu edustaja Guzenina nyt kyllä veti aika hurjia johtopäätöksiä siitä, että kokoomuksen vaihtoehtobudjetti aiheuttaisi ihmisten tarttumista pulloon. Tämä oli kyllä sellainen väite, jota en todella voi hyväksyä. Missään nimessä ei kokoomus edistä sellaisia olosuhteita, joissa alkoholi-ongelmat lisääntyisivät, vaan päinvastoin: kokoomuksen vaihtoehtobudjetin vaihtoehto avaa suomalaisille näkymän valoisaan tulevaisuuteen, tulevaisuuteen, jossa hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuus turvataan, näkymän siihen, että yhä useammalla suomalaisella on mahdollisuus työntöön kautta parantaa omaa ja läheistensä toimeentuloa, saada paikkansa tämän yhteiskunnan jäsenenä, niin että saa aamulla herätä tekemään töitä isänmaan puolesta. Se, jos mikä — että me parannamme työllisyyttä — on omiaan vähentämään alkoholihaittoja tässä yhteiskunnassa. Eli en voi, arvoisa puhemies, hyväksyä edustaja Guzeninan väitettä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Guzenina, minuutin vastauspuheenvuoro.

13.21 **Maria Guzenina sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ymmärrän toki kokoomuslaisten kannan tässä, mutta se, että kokoomuslaiset sanovat, että tämä heidän vaihtoehtobudjettinsa toimii niin kuin he toivovat, ei pidä paikkaansa. Ei tarvitse katsoa kuin 90-luvun lamaa, sitä, mitä tapahtui silloin kun ihmisten elinolot kurjistuivat, silloin kun pitkäaikaistyöttömyys kasvoi, kun työtä ei ollut saatavilla. Me olemme nytkin tilanteessa, jossa monet kyllä hakevat töitä, mutta eivät saa, [Heikki Autton välihuuto] ja te olette valmiita leikkaamaan työttömiltä. Te olette valmiita leikkaamaan opiskelijoilta. Te olette valmiita ajamaan ihmisiä taloudelliseen ahdinkoon. 90-luvun laman seuraukset ovat fakta, ne ovat osa Suomen historiaa, ja sitä en toivo enää koskaan täällä Suomessa nähtävän, ja toivottavasti ette tekään, arvon kokoomuslaiset. [Ben Zyskowitz: 100 000 henkeä saisi työtä!] — Niinhän te väitätte, mutta se ei ole totta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

13.22 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Minä kunnioitan teidän toivomustanne siitä, että saataisiin tämä kokous päättymään. Sanon vain teesimäisesti: 1) Tämä hallituksen esitys tästä alkoholiverolakien tarkastuksesta on kannatettava ja järkevä. 2) Edustaja Zyskowitz täällä totesi, että on arvokkaampaa, että ihmisille annetaan työtä, kuin että heille annetaan työttömyysturvaa. Te asetatte nämä tarpeettomasti vastakkain. Me olemme kaikki samaa mieltä, että on arvokkaampaa, että ihmiset pääsevät tekemään töitä, mutta ei meidän pidä rangaista niitä, jotka ovat työttömiä. Tämä on se linjaero, mikä meillä on.

Ja kolmanneksi: edustaja Zyskowitz ei vastannut siihen kysymykseen veropohjan laajennuksesta, mutta en pyydä teitä nyt vastaamaan siihen kysymykseen, koska aikaa on vähän.

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Voidaan vielä kokeilla, meneekö tämä tässä nyt nopsakasti eteenpäin vai jatketaanko ensi viikolla. — Edustaja Guzenina.

13.23 **Maria Guzenina sd:** Arvoisa puhemies! Sanoin jo kaiken olennaisen tuossa vastauspuheenvuorossani. En pitkitä istuntoa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiuru, Pauli.

13.23 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa rouva puhemies! 90-luvun laman aikana meillä oli lähes puoli miljoonaa työtöntä. Siihen vertaaminen on vähän kohtuutonta, koska nyt tässä vaihtoehtobudjetissa tarjoamme yli 100 000 työpaikkaa. Työ on parasta lääketta, niin kuin edustaja Kiljunenkin antoi ymmärtää. [Välihuutoja]

Sitten Kiljusen kysymykseen tästä veropohjan laajentamisesta: Meillä on täällä puoli sivua veropohjan laajentamisesta. Se on meille yhteinen tavoite, ja täällä on esimerkiksi kohta, jossa on terveysperusteinen vero, jolla saadaan valtion kassaan rahaa, jolla voidaan ylläpitää hyvinvointia, ja turvaamme sen, että ihmiset syövät ja juovat terveellisemmin. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kettunen poissa.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 175/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi autoverolain 10 §:n ja liitteen sekä ajoneuvoverolain 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 176/2021 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 23/2021 vp

Toinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Kvarnström.

Keskustelu

13.25 **Johan Kvarnström sd:** Ärade talman, arvoisa puhemies! Tämä lainmuutos on pieni mutta tärkeä askel kokonaisuudessa, jonka avulla olemme siirtymässä kohti hiiletöntä liikennettä. Tässä sähköautoja koskeva autoveron alennus tasapainotetaan niiden ajoneuvoveron korotuksella. Kannustimet sähköauton valitsemiseen lisääntyvät, eikä valtion talous kärsi kovasti. Tavoite on perusteltu: päästöttömien autojen osuuden kasvattaminen on tärkeää. Se pienentää meidän ilmastojalanjälkeämme ja vähentää myös ilmansaasteita. Joskus sanotaan, että tästä hyötyvät vain varakkaat ihmiset, joilla on varaa sähköauton osta-

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

miseen, mutta puhtaampi ilma hyödyttää tosiasiasa kaikkia, ja autokannan uudistaminen kestävämpään suuntaan on kaikkien etu.

Sähköautot yleistyvät, ja on selvää, että niiden merkitys kasvaa vuosi vuodelta. Samalla ne kuitenkin herättävät myös voimakkaita kielteisiä tunteita. Sanotaan, että ne eivät kestä meidän olosuhteitamme, että ne vain aiheuttavat ympäristön turmeltumista ja että niitä valmistetaan lapsityövoimalla. Monet, jotka eivät koskaan ole välittäneet siitä, missä olosuhteissa käyttämiämme tuotteita vaatteista tietokoneisiin valmistetaan, ovat yhtäkkiä hyvin tiedostavia sähköautojen suhteen. Niitä pidetään uhkana ja mahdollisena huijauksena. Mutta — yhtään väheksymättä olemassa olevia ongelmia muun muassa kaivostoiminnassa — fossiiliset rakenteet ovat huomattavasti haitallisempia planeetallemme ja ihmiskunnalle, eikä oikea ratkaisu ole kehityksen hidastaminen vaan tuotantoketjujen eettisten ongelmien ratkaiseminen, mikä koskee suurta osa käyttämistämme kulutustavaroista. Meidän tulee myös ymmärtää, että kehitys on nopeaa. Akuista tulee entistä kestävämpiä ja niiden kierrätysmahdollisuudet paranevat.

Kaiken kaikkiaan sähköautot ovat ympäristön kannalta parempi vaihtoehto. Sen puolesta puhuu sekin, että valtiovarainvaliokunnan kuulemat asiantuntijat kannattivat ehdotettua nollapäästöisten henkilö- ja pakettiautojen autoveron poistoa päästövähennystoimenpiteenä. — Kiitos, tack.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 176/2021 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 189/2021 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 24/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 189/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valmisteverotuslain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 2 ja 39 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 190/2021 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 25/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 190/2021 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

Hallituksen esitys HE 154/2021 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 10/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 154/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät kaksi lausumaehdotusta. Asian käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä puolustusmateriaalialan teollisuuden yhteistyön tukemisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 174/2021 vp
Valiokunnan mietintö PuVM 3/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 174/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Täysistunto keskeytetään, ja sitä jatketaan kello 13.45. Tauon jälkeen käsittelyssä on vain mietintöjen pöydällepanoja, joten täysistunto sekä suuri valiokunta ja tiedusteluvalvontavaliokunta voivat olla koolla samaan aikaan.

Täysistunto keskeytettiin kello 13.30.

Täysistuntoa jatkettiin kello 13.55.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt jatketaan tänään kello 13.30 keskeytettyä istuntoa.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle verontilityslain 12 ja 12 f §:n, tuloverolain 124 ja 124 b §:n sekä verotusmenettelystä annetun lain 32 c §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 213/2021 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 31/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

13. Valtioneuvoston puolustusselonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 8/2021 vp

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 4/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi

Hallituksen esitys HE 133/2021 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 16/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaalilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 181/2021 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 14/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luonnonmukaisesta tuotannosta sekä sakon täytäntöpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 193/2021 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 17/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain sekä eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 205/2021 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 18/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rehulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 206/2021 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 19/2021 vp

Pöytäkirja PTK 145/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta

Hallituksen esitys HE 215/2021 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 26/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 a ja 18 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 211/2021 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 32/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

21. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 192/2021 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 17/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

22. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 7.12.2021 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.56.

Pöytäkirjan vakuudeksi: